

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

4. října 2007*

Ve věci C-192/06,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Německo) ze dne 19. ledna 2006, došlým Soudnímu dvoru dne 21. dubna 2006, v řízení

Matthias Kruck

proti

Landkreis Potsdam-Mittelmark,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, P. Küris, K. Schiemann, J. Makarczyk (zpravodaj) a L. Bay Larsen, soudci,

* Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: M. Poiares Maduro,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za M. Krucka F. Schulzem, Rechtsanwalt,

— za Komisi Evropských společenství F. Erlbacherem, jako zmocněncem,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 9 odst. 2 až 4 nařízení Komise (EHS) č. 3887/92 ze dne 23. prosince 1992, kterým se stanoví prováděcí pravidla k integrovanému administrativnímu a kontrolnímu systému pro některé režimy podpor Společenství (Úř. věst. L 391, s. 36), ve znění nařízení Komise (ES) č. 1648/95 ze dne 6. července 1995 (Úř. věst. L 156, s. 27, dále jen „nařízení

č. 3887/92“), ve spojení s čl. 7 odst. 6 prvním pododstavcem nařízení Rady (EHS) č. 1765/92 ze dne 30. června 1992 o režimu podpor pro producenty některých plodin na orné půdě (Úř. věst. L 181, s. 12), ve znění nařízení Rady (ES) č. 2989/95 ze dne 19. prosince 1995 (Úř. věst. L 312, s. 5, dále jen „nařízení č. 1765/92“).

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi M. Kruckem, zemědělcem, a Landkreis Potsdam-Mittelmark ve věci vyrovnávacích plateb, kterých se M. Kruck domáhá za hospodářský rok 1996/1997.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

Nařízení č. 1765/92

- 3 Z druhého bodu odůvodnění nařízení č. 1765/92 vyplývá, že „pro zajištění lepší rovnováhy na trhu je nutno zavést nový režim podpor, že tohoto cíle lze nejlépe dosáhnout sblížením cen některých plodin pěstovaných na orné půdě ve Společenství a cen na světovém trhu a vyrovnáním ztráty příjmů vyplývající ze snížení institucionálních cen vyrovnávacími platbami producentům, kteří tyto plodiny pěstují. Za plochy způsobilé pro podporu je proto nutno považovat jen takové plochy, které byly osety plodinami na orné půdě, nebo ty, které v rámci režimu veřejné podpory byly vyjmuty z produkce“. (*neoficiální překlad*)

4 Článek 2 nařízení č. 1765/92 stanoví:

„1. Producenti plodin na orné půdě ve Společenství mohou požadovat vyrovnávací platbu za podmínek stanovených v této hlavě.

2. Vyrovnávací platba je stanovena na hektar a je rozlišena podle regionů.

Vyrovnávací platba se poskytuje pro plochu, která je určena pro plodiny na orné půdě nebo podléhá vynětí z produkce v souladu s článkem 7 tohoto nařízení a která nepřekračuje regionální základní plochu. Tato se stanoví jako průměrný počet hektarů určených v roce 1989, 1990 a 1991 v rámci regionu pro plodiny na orné půdě nebo popřípadě ležících ladem v rámci režimu veřejné podpory. Výrazem „region“ se podle volby dotyčného členského státu rozumí buď členský stát, nebo region členského státu.

[...]“ *(neoficiální překlad)*

5 Článek 7 odst. 1 tohoto nařízení ukládá každému producentovi, který žádá o vyrovnávací platby, aby podle přesně stanovených podmínek vyňal část své půdy z produkce.

6 Článek 7 odst. 5 uvedeného nařízení upravuje částku vyrovnávací platby, která je poskytována jako kompenzace za vynětí půdy z produkce.

- 7 Článek 7 odst. 6 první pododstavec téhož nařízení stanoví:

„Producenti mohou získat náhradu stanovenou v odstavci 5 za plochy, které za účelem lepší kontroly produkce vyňali nad rámec své povinnosti z produkce. V tomto případě nesmí být vyňatá plocha větší než ta, která je určena pro plodiny pěstované na orné půdě, pro kterou byla vyrovnávací platba požadována. [...] Členské státy mohou stanovit nižší limit pro vynětí z produkce, aby tak zohlednily zvláštní požadavky svého zemědělství jako ochranu životního prostředí nebo nebezpečí nadměrného snížení zemědělské činnosti v určitých oblastech.“
(neoficiální překlad)

- 8 Článek 9 první pododstavec nařízení č. 1765/92, který vylučuje určité plochy z vyrovnávacích plateb, zní takto:

„Žádosti o vyrovnávací platby a prohlášení o vynětí z produkce se nesmějí podávat pro půdu, která byla k 31. prosinci 1991 stálou pastvinou, byla osázena trvalými kulturami nebo lesy nebo byla využívána pro nezemědělské účely.“ (neoficiální překlad)

Nařízení (ES) č. 762/94

- 9 Podle šestého bodu odůvodnění nařízení Komise (ES) č. 762/94 ze dne 6. dubna 1994, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 1765/92, pokud jde o vynětí půdy z produkce (Úř. věst. L 90, s. 8), toto posledně uvedené nařízení „stanoví kompenzaci za vynětí z produkce, které za účelem lepší kontroly produkce jde nad rámec povinnosti producentů; [...] tohoto cíle je možno dosáhnout pouze tehdy,

jestliže se provedeným vynětím z produkce sníží plocha obdělávaná plodinami pěstovanými na orné půdě; [...] předpisy, které je nutno v této souvislosti přijmout, musí zohledňovat rozmanitost zemědělských struktur Společenství“. *(neoficiální překlad)*

- 10 Podle čl. 2 prvního pododstavce nařízení č. 762/94 „se ,vynětím plochy z produkce‘ ve smyslu tohoto nařízení rozumí ponechání ladem plochy, jež byla v předcházejícím roce obdělána za účelem sklizně“. *(neoficiální překlad)*

Nařízení (EHS) č. 3887/92

- 11 Nařízení č. 3887/92 stanoví prováděcí pravidla pro integrovaný administrativní a kontrolní systém pro některé režimy podpor Společenství. Zavádí zejména kontroly, které mají ověřit dodržování podmínek poskytnutí podpor v oblasti podpor „na plochu“.
- 12 Článek 9 nařízení č. 3887/92 stanoví:

„1. Je-li shledáno, že skutečně zjištěná plocha je větší než plocha vykázaná v žádosti o podporu ,na plochu‘, podpora se vypočte na základě plochy uvedené v žádosti.

2. Je-li shledáno, že plocha vykázaná v žádosti o podporu ,na plochu‘ je větší než zjištěná plocha, vypočte se výše podpory na základě plochy skutečně zjištěné při

kontrole. Skutečně zjištěná plocha je s výjimkou případů vyšší moci snížena o dvojnásobek zjištěného přebytku, je-li tento přebytek větší než 3 % nebo 2 hektary a nedosahuje více než 20 % zjištěné plochy.

Přesahuje-li zjištěný přebytek 20 % zjištěné plochy, žádná podpora vázaná na plochu se neposkytuje.

[...]

Uvedená snížení se nepoužijí, pokud producent prokáže, že se při svém určení ploch řádně řídil údaji, které byly uznány příslušným orgánem.

[...]

„Zjištěnou plochou“ je ve smyslu tohoto článku plocha, u níž byly splněny všechny právní podmínky.

3. Pro účely použití odstavců 1 a 2 se výlučně a odděleně zohledňují krmné plochy, plochy půdy vyňaté z produkce a plochy určené pro jednotlivé plodiny pěstované na orné půdě, pro které platí různé částky podpory.

- 4a) Plochy, které byly na základě odstavců 1, 2 a 3 zjištěny pro účely výpočtu podpory, se použijí pro výpočet maximální částky premií uvedených v člancích 4g a 4h nařízení (EHS) č. 805/68, jakož i pro výpočet vyrovnávací dávky.

Výpočet maximální plochy, která zakládá nárok na vyrovnávací platby pro producenty plodin na orné půdě, se provádí na základě skutečně zjištěné plochy půdy vyňaté z produkce a poměrně podle jednotlivých plodin.

- b) V případě přechodu povinnosti vyjmout půdu z produkce se výpočty maximální plochy opravňující k nároku na vyrovnávací platby pro producenty plodin na orné půdě, které jsou stanoveny v písmeni a), provádí následovně:

- na základě zjištěné plochy půdy vyňaté z produkce snížené o převedené plochy půdy vyňaté z produkce, v tom podniku, ve kterém je převedená povinnost vyjmout půdu z produkce prováděna,

- na základě zjištěné plochy půdy vyňaté z produkce včetně převedené plochy půdy vyňaté z produkce, v tom podniku, který povinnost vyjmout půdu z produkce převedl.

[...]“ (*neoficiální překlad*)

Vnitrostátní právní úprava

- 13 Ustanovení § 1 nařízení o režimu podpor pro producenty některých plodin na orné půdě (Verordnung über eine Stützungsregelung für Erzeuger bestimmter landwirtschaftlicher Kulturpflanzen, BGBl. 1995 I, s. 1561, dále jen „KVO“) stanoví:

„Ustanovení tohoto nařízení platí pro provádění právních aktů Rady a Komise Evropských společenství týkajících se zavedení režimu podpor pro producenty některých plodin na orné půdě, jakož i integrovaného administrativního a kontrolního systému pro některé předpisy Společenství týkající se podpor ohledně

1. zjednodušené vyrovnávací platby pro drobné producenty,
2. všeobecné vyrovnávací platby pro producenty, kteří vyjmají půdu z produkce,
3. vynětí půdy z produkce v rámci režimu všeobecné vyrovnávací platby,
4. pěstování obnovitelných surovin na půdě vyňaté z produkce v rámci režimu všeobecné vyrovnávací platby.“

14 Ustanovení § 12a odst. 1 první věty KVO stanoví:

„Vyrovnávací platby za plochy půdy vyňaté z produkce mohou být poskytnuty maximálně za 33 % ploch podniku, pro které byla podána žádost o vyrovnávací platby podle právních aktů uvedených v § 1.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

15 Z předkládacího usnesení vyplývá, že M. Kruck, zemědělec usazený ve spolkové zemi Braniborsko, podal za hospodářský rok 1996/1997 žádost o vyrovnávací platby na plochu pro 13,3830 ha bílkovinných plodin a 45,9521 ha lnu olejného, jakož i pro 29,2247 ha půdy dobrovolně vyňaté z produkce.

16 Rozhodnutím ze dne 6. ledna 1997 zamítl Landkreis Potsdam-Mittelmark poskytnutí podpory na obdělávané plochy, protože část vykázaných ploch nebyla způsobilá pro poskytnutí podpory, totiž 2,5 ha plochy bílkovinných plodin a 29,5998 ha plochy lnu olejného, a protože takto zjištěný přebytek v obou případech překročil 20 % skutečně zjištěných ploch.

17 Krom toho podle Landkreis Potsdam-Mittelmark může být vyrovnávací platba z titulu vynětí z produkce poskytnuta jen pro maximálně 33 % plochy způsobilé pro poskytnutí podpory. V případě M. Krucka byla vyrovnávací platba za vynětí z produkce s ohledem na obdělávanou plochu, která byla uznána za způsobilou pro poskytnutí podpory, a po zohlednění paušálního snížení pro spolkovou zemi Braniborsko poskytnuta jen za plochu 12,76 ha.

- 18 Námitka podaná žalobcem proti tomuto rozhodnutí byla Landkreis Potsdam-Mittelmark zamítnuta dne 6. května 1997.
- 19 V průběhu následného soudního řízení Verwaltungsgericht Potsdam (správní soud v Postupimi) pozměnil uvedené rozhodnutí v tom smyslu, že za plochu způsobilou pro poskytnutí podpory pro bílkovinné plodiny byla považována plocha 11,1530 ha. Naopak pokud jde o plochy lnu olejného, byla žaloba zamítnuta. Tento rozsudek byl potvrzen Oberverwaltungsgericht für das Land Brandenburg (vrchní správní soud spolkové země Braniborsko).
- 20 Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) zamítl opravný prostředek „Revision“ podaný M. Kruckem proti rozsudku Oberverwaltungsgericht für das Land Brandenburg v rozsahu, v němž se tento opravný prostředek týkal vyrovnávací platby pro len olejný.
- 21 U předkládajícího soudu doposud zůstává sporná otázka nároku na poskytnutí vyrovnávací platby za dobrovolné vynětí z produkce.
- 22 V tomto ohledu poukazuje předkládající soud na to, že nebylo zjištěno, že by žalobce v původním řízení uvedl příliš velkou plochu vyňatou z produkce nebo že by tuto plochu užíval protiprávně. Krom toho upřesňuje, že požadovaná plocha nepřesahovala 33 % ploch podniku, pro které byla podána žádost o vyrovnávací platby. V důsledku toho může být požadovaná plocha v zásadě způsobilá pro poskytnutí podpory.

- 23 Nicméně jelikož na základě zjištěných nesrovnalostí týkajících se ploch obdělávaných plodinami na orné půdě byly vyrovnávací platby za uvedené plochy sníženy, předkládající soud si klade otázku, zda tato skutečnost má dopady na vyrovnávací platbu za vynětí půdy z produkce.
- 24 Bundesverwaltungsgericht poukazuje na to, že důsledky nesrovnalosti spočívající v nedodržení předepsaných podmínek pro bílkovinné plodiny a len olejné jsou omezeny na podporu pro tyto plodiny.
- 25 Článek 9 nařízení č. 3887/92 totiž nestanoví křížový účinek na vyrovnávací platbu za vynětí půdy z produkce. Předkládající soud má za to, že plochy vyňaté z produkce naopak podle čl. 9 odst. 3 nařízení č. 3887/92 výslovně představují zvláštní „blok“.
- 26 Za těchto podmínek se Bundesverwaltungsgericht rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Má být čl. 9 odst. 2 až 4 nařízení [č. 3887/92] vykládán v tom smyslu, že se výpočet maximální plochy, která připadá v úvahu pro vyrovnávací platby za vynětí půdy z produkce podle čl. 7 odst. 6 druhé a čtvrté věty nařízení [č. 1765/92], provede na základě požadované nebo na základě skutečně zjištěné obdělávané plochy?“

K předběžné otázce

- 27 Nejprve je nutno připomenout, že podle čl. 2 odst. 2 nařízení č. 1765/92 o režimu podpor pro producenty některých plodin na orné půdě se vyrovnávací platba poskytuje pro plochu, která je určena pro plodiny na orné půdě nebo která podléhá vynětí z produkce v souladu s článkem 7 uvedeného nařízení.
- 28 Ve světle šestého bodu odůvodnění nařízení č. 762/94 je možné dosáhnout cíle dobrovolného vynětí půdy z produkce, totiž přispět k lepší kontrole produkce, pouze tehdy, jestliže se v důsledku vynětí z produkce jdoucí nad rámec povinnosti producentů sníží plocha obdělávaná plodinami pěstovanými na orné půdě.
- 29 Podle čl. 7 odst. 6 nařízení č. 1765/92 „nesmí být [dobrovolně] vyňatá plocha větší než ta, která je určena pro plodiny pěstované na orné půdě, pro kterou byla vyrovnávací platba požadována“. *(neoficiální překlad)*
- 30 Kromě toho členské státy mohou stanovit nižší limit pro vynětí z produkce, aby tak zohlednily zvláštní požadavky svého zemědělství. V Německu byl tento limit stanoven § 12a odst. 1 první větou KVO na 33 %.
- 31 Je nesporné, že souvislost, která existuje mezi plochou, která má být dobrovolně vyňata z produkce, a plochou určenou pro plodiny na orné půdě, která je předmětem žádosti o vyrovnávací platby, má za cíl pouze definovat procentní sazbu půdy, která může být dobrovolně vyňata z produkce.

- 32 Pojem plocha, která je určena pro plodiny pěstované na orné půdě, pro kterou byla vyrovnávací platba požadována, který je uveden v čl. 7 odst. 6 nařízení č. 1765/92, předpokládá, že uvedená plocha skutečně musí být určena pro tyto plodiny.
- 33 Krom toho vzhledem k tomu, že určité plochy jsou na základě článku 9 nařízení č. 1765/92 vyloučeny z vyrovnávacích plateb, nemohou tytéž plochy být pro účely výpočtu uznatelné plochy půdy vyňaté z produkce plochami určenými pro plodiny pěstované na orné půdě ve smyslu čl. 7 odst. 6 téhož nařízení.
- 34 Zadruhé je třeba připomenout, že cílem nařízení č. 3887/92 je v souladu s jeho sedmým a devátým bodem odůvodnění kontrolovat účinným způsobem dodržování ustanovení v oblasti podpor Společenství a stanovit ustanovení, která mají účinně předcházet a postihovat nesrovnalosti a podvody (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 1. července 2004, Gerken, C-295/02, Sb. rozh. s. I-6369, bod 41, a ze dne 24. května 2007, Maatschap Schonewille-Prins, C-45/05, Sb. rozh. s. I-3997, bod 63).
- 35 Za účelem dosažení těchto cílů totiž čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení stanoví pro případ, že plocha uvedená v žádosti o podporu „na plochu“ je větší než plocha zjištěná při kontrole, sankce spočívající ve snížení nebo ve vyloučení podpory Společenství, přičemž sankce závisí na závažnosti nesrovnalostí, ke kterým došlo.

- 36 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že pro účely použití odstavců 1 a 2 článku 9 nařízení č. 3887/92 se výlučně a odděleně zohledňují krmné plochy, plochy půdy vynaté z produkce a plochy určené pro jednotlivé plodiny pěstované na orné půdě.
- 37 Z toho vyplývá, že každá z těchto kategorií ploch uvedených producentem pro účely poskytnutí podpory musí být z hlediska kontroly dodržování podmínek, které jsou vyžadovány pro poskytnutí vyrovnávacích plateb, a z hlediska právních důsledků, které z těchto kontrol vyplývají, zohledněna odděleně.
- 38 V důsledku toho je namístě na položenou otázku odpovědět tak, že článek 9 nařízení č. 3887/92 je nutno vykládat v tom smyslu, že výpočet maximální plochy, která připadá v úvahu pro vyrovnávací platby za vynětí půdy z produkce podle čl. 7 odst. 6 prvního pododstavce druhé a čtvrté věty nařízení č. 1765/92, se provede na základě požadované obdělávané plochy, je-li tato plocha skutečně určena pro plodiny pěstované na orné půdě a nezahrnuje-li půdu, která je na základě článku 9 nařízení č. 1765/92 vyloučena z vyrovnávacích plateb.

K nákladům řízení

- 39 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 9 nařízení Komise (EHS) č. 3887/92 ze dne 23. prosince 1992, kterým se stanoví prováděcí pravidla k integrovanému administrativnímu a kontrolnímu systému pro některé režimy podpor Společenství, ve znění nařízení Komise (ES) č. 1648/95 ze dne 6. července 1995, je nutno vykládat v tom smyslu, že výpočet maximální plochy, která připadá v úvahu pro vyrovnávací platby za vynětí půdy z produkce podle čl. 7 odst. 6 prvního pododstavce druhé a čtvrté věty nařízení Rady (EHS) č. 1765/92 ze dne 30. června 1992 o režimu podpor pro producenty některých plodin na orné půdě, ve znění nařízení Rady (ES) č. 2989/95 ze dne 19. prosince 1995, se provede na základě požadované obdělávané plochy, je-li tato plocha skutečně určena pro plodiny pěstované na orné půdě a nezahrnuje-li půdu, která je na základě článku 9 nařízení č. 1765/92, ve znění nařízení č. 2989/95, vyloučena z vyrovnávacích plateb.

Podpisy.